

DECIZIE nr. 530 din 14 iulie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947

EMITENT

• CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 630 din 19 august 2015](#)

Data intrării în vigoare 19-08-2015

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Ionița Cochintu	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, excepție ridicată de Maria Trancau, Alexandru Suchov și Maria Suchov în Dosarul nr. 10.298/300/2014 al Judecătoriei Sectorului 2 București - Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 71D /2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 3 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 10.298/300/2014, Judecătoria Sectorului 2 București - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, excepție ridicată de Maria Trancau, Alexandru Suchov și Maria Suchov într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin, în esență, că prevederile [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#), prin care plata compensațiilor bănești se suspendă pe o perioadă de 6 luni, contravin în mod flagrant dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3), potrivit căruia "părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil". Având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care este direct aplicabilă în dreptul intern, ca urmare a mecanismului prevăzut de art. 20 din Constituție, arată că soluționarea unei cauze într-un termen rezonabil reprezintă o garanție care privește nu numai desfășurarea procedurii în fața instanței de judecată, ci și procedura preliminară administrativă. Termenul rezonabil menționat la art. 21 din Constituție este o garanție ce trebuie respectată și în cadrul procedurii administrative, cum este și în cea a recunoașterii și acordării compensațiilor bănești în temeiul [Legii nr. 9/1998](#), [Legii nr. 230/2003](#) și [Legii nr. 393/2006](#). Or, în condițiile în care statul român are de achitat despăgubiri în temeiul acestor

legi (care au fost adoptate cu 11, respectiv 16 ani în urmă), iar prin actul normativ criticat amână plata acestor despăgubiri, termenul rezonabil este încălcat.

6. Totodată, susțin că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2013 nu se circumscrie cerințelor prevăzute de art. 53 din Constituție, pentru a putea opera restrângerea exercițiului unor drepturi. Suspendarea plăților despăgubirilor constituie o măsură disproporționată față de situațiile de urgență pe care le invocă Guvernul, acesta neputând justifica restrângerea dreptului de proprietate, care practic este golit de conținut, protecția acestuia devenind pur iluzorie.

7. Autorii excepției de neconstituționalitate consideră, de asemenea, că prin adoptarea acestui act normativ se creează și un vădit tratament discriminatoriu între persoanele beneficiare ale despăgubirilor bănești, recunoscute prin titlurile de plată, care au încasat deja sumele respective, și persoanele beneficiare ale aceluiași acte normative care, deși au dobândit un drept de creanță recunoscut de statul român, nu pot intra în posesia despăgubirilor. În acest context arată că prevederile cuprinse în [Legea nr. 9/1998](#), [Legea nr. 230/2003](#) și [Legea nr. 393/2006](#), în forma inițială, prevedeau posibilitatea eşalonării plății compensațiilor pentru o perioadă de cel mult doi ani.

8. Judecătoria Sectorului 2 București - Secția civilă opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care arată că, din moment ce legiuitorul a recunoscut în patrimoniul autorilor excepției un drept de creanță, ingerințele în exercițiul dreptului de proprietate cu privire la acest bun, pentru a fi compatibile cu art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale, respectiv cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materie, nu pot interveni decât în măsura în care sunt prevăzute de lege, urmăresc un scop legitim și păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între ingerință și scopul urmărit. Or, în cauza de față, ingerința constă în instituirea unui moratoriu legal în ceea ce privește plata despăgubirilor stabilite potrivit dispozițiilor [Legii nr. 9/1998](#), [Legii nr. 230/2003](#) și [Legii nr. 393/2006](#), fiind suspendată plata până la 31 decembrie 2014. Ingerința este prevăzută de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 14/2014](#), act normativ accesibil și previzibil; urmărește un scop legitim, respectiv restructurarea și echilibrarea cheltuielilor bugetare în vederea stabilității economice a țării. În final, față de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, arată că nu este nerezonabil ca statul român să impună un moratoriu legal până la data de 31 decembrie 2014, tocmai pentru a rezolva problema sistemică reținută în Hotărârea-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României.

9. Potrivit dispozițiilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze prezenta excepție.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 14 martie 2014, astfel cum a fost aprobată cu modificări prin [Legea nr. 112/2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 16 iulie 2014.

13. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 alin. (1) potrivit căruia "Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări", art. 21 alin. (3) potrivit căruia "Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil", art. 44 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea în mod egal a proprietății private, indiferent de titular, art. 53 alin. (2) referitor la necesitatea și proporționalitatea măsurii privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 115 alin. (6) privind limitele domeniului de reglementare al ordonanțelor de urgență.

14. Examined excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că dispozițiile criticate au mai format obiectul controlului de constituționalitate, în acest sens reținându-se, spre exemplu, [Decizia nr. 31 din 3 februarie 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 31 martie 2015, prin care Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate.

15. Prin decizia menționată (paragraful 29), Curtea a arătat că măsura instituită de Guvern pe calea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) reprezintă o soluție temporară, limitată în timp, având ca scop - care nu poate fi

decât legitim - evitarea unor eventuale disfuncționalități ale procedurilor de restituire, până la adoptarea unui nou cadru legislativ, coerent, care să asigure realizarea efectivă a drepturilor la despăgubire acordate potrivit celor două legi reparatorii, precum și pentru identificarea surselor de finanțare necesare. Prin urmare, Curtea a constatat că prin actul normativ criticat nu a fost negat dreptul la despăgubire, așadar dreptul de proprietate privată al persoanelor îndreptățite, statul urmând să continue procesul de restituire, potrivit noii legi adoptate în această materie. Termenul rezonabil al unei proceduri judiciare este respectat, în condițiile în care [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) reprezintă un act normativ cu aplicabilitate limitată în timp, iar statul a depus diligențele necesare continuării procedurilor de despăgubire. În acest context, Curtea a apreciat că măsura instituită prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) constituie o măsură adecvată și necesară în vederea atingerii scopului legitim urmărit, fiind de natură a menține un just echilibru între interesele debitorului - stat, respectiv asigurarea echilibrului bugetar, și cele ale creditorului - persoană îndreptățită la despăgubiri, respectiv despăgubirea efectivă a acestora.

16. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în această decizie își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

17. De altfel, Curtea reține faptul că Guvernul, prin adoptarea dispozițiilor legale criticate, nu neagă existența și întinderea despăgubirilor constatate prin niciunul dintre actele administrative enumerate de text, respectiv hotărârile comisiilor județene și a municipiului București, pentru aplicarea [Legii nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, ordinele emise de către șeful Cămarilor Primului-ministru în temeiul [Legii nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, și deciziile de plată emise de către vicepreședintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților care coordonează aplicarea [Legii nr. 9/1998](#), [Legii nr. 290/2003](#) și [Legii nr. 393/2006](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, în urma aplicării Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre și la un schimb de comune între România și Iugoslavia, încheiat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, și a Convenției dintre România și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, relativă la regimul proprietăților situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924, și, în același timp, nici nu refuză punerea în aplicare a acestora, respectând pe deplin dreptul de proprietate al persoanelor îndreptățite.

18. Totodată, Curtea constată că actul normativ criticat nu instituie privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare pentru destinatarii acelorași acte normative, context în care nu se poate reține pretinsa încălcare a prevederilor constituționale referitoare la principiul egalității.

19. Față de cele prezentate, Curtea observă că prevederile supuse controlului de constituționalitate nu conduc la încălcarea dispozițiilor privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți în sensul prevăzut de art. 53 din Legea fundamentală, fiind în concordanță și cu principiul obligativității respectării Constituției, a supremației sale și a legilor.

20. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Maria Trancu, Alexandru Suchoy și Maria Suchoy în Dosarul nr. 10.298/300/2014 al Judecătoriei Sectorului 2 București - Secția civilă și constată că dispozițiile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 2 București - Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 iulie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ionița Cochințu

C.T.C.E. Piatra Neamț